

3334
III

BIULETYN GAZOWY

LIGI OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ

Redaktor
MIKOŁAJ ŁOBANOWSKI

Wydawca: Zarząd Główny L. O. P. P.
Wierzbowa 9. Tel. 704-26.

ROCZNIK III

ROK 1932

Biblioteka Jagiellońska

1002157331

WARSZAWA 1933

S P I S   R Z E C Z Y

I. Wojna chemiczna

	Str.
**) Prace przygotowawcze do wojny chemicznej według danych zagraniczej literatury fachowej	1
**) Wojna gazowa — Gen. inż. P. Bourgoïn	9
**) Wojna aerochemiczna a Czerwony Krzyż	10
**) Z historii wojny gazowej — Dr. Rudolf Hauslian	10
**) Jeszcze o wojnie bakterjologicznej ...	15
**) Wojna chemiczna na naszym (wołoskim) froncie — Prof. A. Lustig ...	24
**) Z tajemnic Reichswehry — J.	35
**) Studium porównawcze o stratach, spowodowanych przez gazy bojowe i inne bronie w czasie wojny światowej ...	46
**) Przemysł i obrona powietrzna — Anonim	47
**) Jaki byłby charakter nowej wojny (praca zbiorowa)	47
**) Przyczynę do historii wojny gazowej — Prof., Dr. med. R. Adelheim	59
**) Opinia gen. Gilchrista o walce gazowej	66
*) Nieznany dokument o stosowaniu broni bakterjologicznej w czasie wojny światowej	82
**) Walka gazowa i taktyka gazowa — Kpt. Volkrať	83
**) Wojna bakterjologiczna — Anonim ..	85
**) Statystyka strat od broni chemicznej — Dr. M. Montrym-Żakowicz ppłk.	98
**) Słownik polsko - francusko - niemieckorosyjski. Broń chemiczna — Wścieklica-Pollak, Marcela, Warszawa 1932 ..	109
**) Wojna chemiczna — Lucien Leroux, Paryż, 1932	110

- *) Oznacza wiadomość z prasy lub notatkę z czasopism.
 **) Oznacza omówienie artykułu.
 ***) Oznacza omówienie książki lub broszury.

	Str.
**) Naukowe rozbrojenie — V. Leferbure, Londyn 1931	120
**) Ujednostajnienie wyrazów fachowych w dziedzinie obrony przeciwgazowej i wojny chemicznej — Anonim	123
**) Fachowe wyrazy z dziedziny wojny chemicznej — F.	124

II. Technika i taktyka broni chemicznej

**) Ewolucja pocisku gazowego — W. Sidorow	10
**) Rozwój broni chemicznej — Gemeinhart, K. Dr.	10
**) Zasadnicze wiadomości o chemicznej wojnie powietrznej — Buttrich, mjr.	11
**) Bomby zapalające — Inż. Rumpf ...	
**) Wpływ dymu przesłaniającego na celność ognia karabinowego	20
**) Zapory chemiczne, ich urządzenia i przezwyciężenia — Botwinnik	21
**) Wojsko chemiczne w współczesnych wojnach — A. Stawskij	22
**) Problem walk gazowych przy zwalczaniu lotnictwa — Kpt. Kretowicz	23
**) Środki aerochemicznej walki w przyszłej wojnie według danych literatury obcej	25
**) Zagadnienie zapór według poglądów rosyjskich — R.	35
*) Doświadczenie z sztuczną mgłą w okolicach Tulonu	44
**) Sztuczna mgła — Anonim	46
**) Z jakim należy liczyć się działaniem bomb na budynki — Dr. W. Roos ...	69
**) Chemiczne środki walki w obronie na froncie normalnym — A. Gotowcew ..	70
**) O chemicznym wywiadzie skażonych odcinków — W. Weremczuk	70

	Str.		Str.
**) Ćwiczenia z bronią chemiczną w czasie zimy — Azarjew	70	**) Rozwój broni chemicznej — Dr. W. Mielenz	43
**) Czy mogą być niespodzianki w przyszłej wojnie chemicznej. Opinia angielska	73	**) Siarczek dwuchloroetylowy — Dr. K. W. Hetzel	45
**) Artylerja polowa a wojna chemiczna — Por. D. Sommerville	83	**) Przegląd zagadnień technicznych — Blümner, płk. w st. sp.	47
**) Tendencja rozwojowa lotnictwa bombardującego, a zagadnienie obrony powietrznej — K. Leonow	83	**) Wytwarzanie sztucznych mgieł i dymów w świetle patentów — Dr. W. Jülicher	57
**) Sztuczna mgła — Dr. Rühle	84	**) O uchwytnych granicach rozcieńczania w powietrzu niektórych gazów bojowych zapomocą powonienia — A. D. Romanowski	58
**) Broń chemiczna w współczesnej walce — A. Gotowcew	85	*) Prace nad udoskonaleniem bojowych środków chemicznych w Stanach Zjednoczonych A. P.	68
**) Chemja wojenna a sztuka wojowania	85	**) Powojenne gazy bojowe — Dr. W. Müller	68
*) Walka gazowa — Opinia niemiecka	85	**) Broń chemiczna w czasie wojny światowej — Dr. U. Müller, Berlin, 1932 ..	100
**) Maskowanie i zadymianie — F. Pett	86	**) Degazacja obiektów skażonych płynnym iperytem (w ujęciu rosyjskim)	101
**) Wojna bakteryjna (streszczenie studjum Dr. A. Lustig'a)	97	**) Zachowanie się węgla chłonnego w stosunku do fosgenu i chloru — Inż. I. Behn Nielsen	117
*) Nowy instytut naukowo-badawczy we Włoszech	107	**) Zastosowanie podręcznych środków do zwalczania skażeń — Azarjew	123
**) Rozwój środków chemicznego napadu w armjach zagranicznych — W. Fedorow	122	**) O działaniu gazów trujących i chemicznych środków bojowych na wodę i środki żywnościowe — Dr. med. O. Muntsch	124
**) Dymy i ich bojowe zastosowanie — Lagun	122	**) Wykrywanie i określenie siarczku dwuchloroetylu zapomocą spalania — Dr. Marja Maxim	130
**) Środki aerochemicznego napadu (ujęcie rosyjskie)	125	**) Termit, jego skład i możliwości stosowania — P. Wierchow	131
**) Termit, jego skład i możliwości stosowania — P. Wierchow	131	**) Wykrywanie pozostałości tlenku węgla przy dezynfekcji — Dr. Walter Deckert	133
**) Bomby zapalające — por. obs. K. Szyszkowski	135	**) Chloropikryna i niektóre jej analogi — Kpt. Chrząszczewski	135
		**) O analogach fosgenu — Kpt. Józef Chrząszczewski, Warszawa, 1932	133
III. Chemiczne środki bojowe		IV. Obrona przeciwgazowa ludności cywilnej	
**) Działanie sztucznej mgły i dymu na żywy organizm — Dr. Muntsch	8	*) Krajowa konferencja przeciwgazowa w Szwajcarji	5
**) Tlenki azotu. Niebezpieczeństwo i możliwości obrony	9		
**) O szybkim wykrywaniu iperytu	13		
**) Badania działania iperytu na organizm ludzki — Jefimow	21		
**) O lotności i trwałości chemicznych środków bojowych — inż. B. Nielsen	31		
**) Skażanie produktów spożywczych i paszy zapomocą substancyj trujących — Kononok	34		
**) Toksykologja tlenku węgla — Dr. L. Krzewiński	35		

	Str.		Str.
**) Obrona zbiorowa większych skupień ludności przed napadem gazowym — Ppłk. inż. Wojnicz-Sianożęcki	8	**) Współdziałanie urzędów miejskich z zadaniami pomocniczej służby obrony powietrznej — Neubrand	56
**) Obrona przeciwgazowa a Czerwony Krzyż — Dr. Rudolf Hanslian	9	**) Maskowanie, zaciemnianie, urządzenia pozorne i ewakuacja wielkich miast podczas niebezpieczeństwa powietrznego — A. Giesler	58
**) Poczta państwowa a obrona powietrzna — Pleger, płk. w st. sp.	9	**) Walka gazowa a ludność cywilna — Kpt. Volkrat	58
**) Obrona przeciwgazowa w Szwajcarii. Prawo i gazy	17	**) Jak można zabezpieczyć w czasie wojny ludność cywilną przed atakami lotniczymi? — Gen. Giannuzi - Lavelli ..	59
**) Obrona ludności cywilnej na XVIII francuskim kongresie higieny w Paryżu	18	**) Obrona powietrzna na kolejach — Inż. Grenzbach	59
**) Chemiczna obrona — Maltere	22	**) O zatruciu środków żywnościowych i karmy zapomocą chemicznych środków bojowych — Anonim	59
**) Niebezpieczeństwo powietrzne — Prof. L. D.	22	**) Demilitaryzacja przemysłu chemicznego i lotniczego a niebezpieczeństwo powietrzne — Prof. L. Demolis	61
***)) Amerykański podręcznik obrony przeciwgazowej — Moskwa, 1931 r.	24	**) Prasa a obrona powietrzna — Erich Hampe	69
**) Obrona przeciwgazowa w przedsiębiorstwach i w przemyśle, jako czynnik rozbudowy obrony powietrznej — Prof. Quasebart	33	**) Zapory w powietrzu, jako środek obrony powietrznej — Inż. O. Thelen	69
**) O zwalczaniu niebezpieczeństwa gazowego podczas napadu lotniczego — Dr. Muntsch	33	**) Ruch pasażerski podczas groźby napadu powietrznego — Piskarew	71
**) Prasa a obrona powietrzna — Dr. Kern	34	**) Szkoły — kuźnie bojowników w obronie powietrznej — Linnik	71
**) Kolej państwowa i obrona powietrzna — Linnen Kohl	34	**) Obrona powietrzna przemysłu — S. Petroczy	71
**) Zachowanie starych fortecznych zabudowań do celów obrony zbiorowej — Inż. Rumpf	34	**) Obrona powietrzna czy też przeciwpowietrzna — Pułk. A. Fucini	83
**) Szkoła i obrona powietrzna — Dr. Sellin	34	**) Budownictwo a obrona powietrzna — Dr. Mahs	84
**) Przystosowanie przeciwlotnicze kraju we Francji — Mjr. dypl. Jurecki	34	**) Techniczne i gospodarcze możliwości uwzględnienia wymagań obrony powietrznej przy budowlach — Inż. K. Sckerl	84
**) Widzialność samolotów w locie i niebezpieczeństwo powietrzne — Prof. L. D.	36	**) Z przyszłej wojny. Obrona powietrzna i przeciwgazowa — Dr. K. Walther	85
***)) Podręcznik obrony powietrznej — I. Seydel, Monachjum, 1931	36	***)) Zagadnienie sygnalizacji i porozumiewania się w wielkich miastach i na drogach publicznych oraz w życiu normalnem — Inż. Wojnicz-Sianożęcki, Warszawa, 1932	86
***)) Wskazówki dla powołanych do pełnienia służby obserwacyjno-meldunkowej przy obronie przeciwlotniczej kraju — Mjr. dypl. M. Romeyko, Warszawa, 1931	36	***)) XVIII kongres higieny. Sprawozdanie, Paryż, 1931	87
**) Doświadczenia z obrony powietrznej w czasie wojny — Grosskreutz	45	**) Czerwony Krzyż i obrona powietrzna — Prof. Dr. Riemer	97
**) Obrona przeciwgazowa — Kpt. M. Braun	56	**) Policja i obrona powietrzna — Nagel	97
**) Obrona powietrzna przemysłu — D. Rostkoten, mjr. w st. sp.	56		

	Str.		Str.
**) Cywilna obrona i ubezpieczenie — Dr. Roskoten, mjr. w st. sp.	98	*) Norweski Czerwony Krzyż a obrona przed niebezpieczeństwem powietrznym	18
**) Uwzględnienie wymagań obrony powietrznej przy wznoszeniu nowej budowli w Bonn — Inż. Grobe	98	*) Towarzystwo obrony ludności cywilnej przed wojną chemiczną w Szwajcarii	19
**) Błędy w literaturze z dziedziny obrony powietrznej — Prof. F. Wirth	98	*) Wydawnictwa rosyjskie w dziedzinie obrony powietrznej	19
**) Miejscowe kierownictwo obroną powietrzną — H. Poetsch	98	**) Doświadczenia z manewrów powietrznych w Nancy	30
**) Administracyjno - prawne podstawy czynnego udziału policji w cywilnej obronie powietrznej — R. Weskampff	98	**) Komendant gazowy, załoga schronu przeciwgazowego, drużyna odkażająca — Dr. Blau	34
**) Maskowanie jako środek obrony powietrznej — Sklar	99	**) Osoawiachim — jego rola w rozwoju lotnictwa i obronie przeciwlotniczej Z. S. R. R.	35
**) Belgja w wojnie powietrznej — Mjr. van der Donckt	110	**) Wyniki prac narodowych komisji mieszanych	37
**) Wojna chemiczna — Maltese	111	**) Obrona ludności cywilnej we Francji. Instrukcja o obronie biernej	40
**) Cywilna obrona powietrzna — Rischard Roskoten, Düsseldorf, 1932	121	*) Obrona przeciwgazowa Paryża	41
**) Cywilna obrona powietrzna zagranicą — A. Giesler	123	*) Obrona ludności w Finlandji	41
**) Obrona powietrzna i ludność miast — Dr. H. Draeger	123	**) Obrona ludności cywilnej w Niemczech	42
**) O zagadnieniu obrony powietrznej w średnich i małych miastach — Dr. Kurt Kottenberg	123	*) Otwarcie szkoły gazowej w Tylży ...	42
**) Działalność Polskiej Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej — Z.	124	*) Ćwiczenia tramwajarzy w obronie przeciwgazowej w Rosji sowieckiej ...	42
**) Student a obrona powietrzna — A. Schmell	124	**) Obrona przeciwgazowa ludności cywilnej w Rumunji	43
*) Nowe czasopisma w Niemczech	129	**) Organizacja obrony powietrznej w zakładach Towarzystwa Auera — Inż. K. Wollin	46
**) Walka gazowa i obrona przeciwgazowa — Bartel Zygfryd, kpt. Warszawa, 1931	133	**) Zbiorowa obrona przeciwgazowa wielkich skupień ludzkich — Ppłk. inż. Z. Wojnicz-Sianożęcki	47
**) Niebezpieczeństwo lotnicze i przyszłość kraju - Ppłk. Vauthier, Warszawa, 1932	133	**) Niemiecki program obrony ludności cywilnej przed napadem z powietrza w ujęciu belgijskim	53
**) Studium obrony przeciwlotniczej biernej — Mjr. dypl. Marjan Jurecki	135	*) Niemiecki Związek Obrony Powietrznej	54
**) Rozbudowa cywilnej obrony powietrznej — C. Wagner	136	*) Obrona powietrzna w Niemczech	54
**) Możliwości wykorzystania pomieszczeń kopalnianych przez obronę powietrzną — Inż. Hannss	136	**) Służba meldunkowa i alarmowa — Alfred Giesler	56
V. Organizacja obrony i szkolenie ludności cywilnej		**) Policyjne regulowanie ruchu ulicznego a obrona powietrzna — Mjr. policji Langenscheidt	57
**) Służba przeciwgazowa i wyszkolenie w Czerwonym Krzyżu — Inż. Halsten	9	**) Kwestje kompetencji w sprawach obrony powietrznej — H. Pöetsch	57
**) Obrona przeciwgazowa w Szwajcarii. Organizacja obrony	16	**) Wojna chemiczna a obrona ludności ..	58
		**) Praktyczna instrukcja o obronie biernej przed napadem z powietrza. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Francja)	60
		**) Obrona ludności cywilnej w Belgji	63
		**) Obrona ludności cywilnej przed napa-	

	Str.		Str.
dem z powietrza we Francji. Opinja Gen. A. Niessel'a	64	**) Organizacja obrony zakładu przemysłowego przed napadem z powietrza — Linnik	85
**) Rola kobiet w obronie powietrznej we Francji	65	*) Ćwiczenia z obrony powietrznej we Francji	91
*) Kurs przeciwgazowy w Sorbonie	65	*) Dokumentacja lotnicza	91
*) Obrona powietrzna we Francji	65	*) Obrona powietrzna w Holandji	91
*) Manifestacyjne zebranie Niemieckiego Związku Obrony Powietrznej	66	*) Obrona przeciwgazowa na Litwie ...	91
*) Obrona powietrzna w Czechosłowacji ..	66	*) Komisja rzeczoznawców Niemieckiego Związku Obrony Powietrznej	92
*) Doświadczenia w maskach przeciwgazowych w Rosji sowieckiej	66	*) Ćwiczenia z obrony powietrznej w Prusach Wschodnich	92
*) „Loterja militaryzacji“ w Rosji sowieckiej	66	*) Instrukcja obrony powietrznej dla mieszkańców domów w miastach Prus Wschodnich	93
**) W sprawie wywiadowczych grup obrony powietrznej — Nis	70	**) Przeciwlotnicza ochrona ludności (w poszczególnych krajach)	97
**) Organizacja i służba na posterunkach obserwacyjno - meldunkowych — A. Linnik	70	**) Praca Osoawiachim w obronie powietrznej w ujęciu polskiej prasy wojaskowej	99
**) Organizacja prac odkażających — Połonskij	70	*) Obrona powietrzna w Anglii	104
**) Wyposażenie i działanie drużyn odkażających w miastach — Prof. Dr. J. Wirth	71	*) Ćwiczenia z obrony powietrznej w Czechosłowacji	104
**) Cywilna obrona powietrzna zagranicą (w ujęciu rosyjskim)	75	*) Praca kobiet w obronie powietrznej we Francji	104
*) Obrona przemysłu przed napadem z powietrza w Anglii	76	*) Francuska Liga Obrony Powietrznej ..	104
*) Plan obrony ludności cywilnej w Belgji ..	77	*) Ćwiczenia w obronie powietrznej we Francji	104
*) T-wo obrony powietrznej w Czechosłowacji	77	*) Ćwiczenia z dziedziny obrony powietrznej w Niemczech	106
*) Obrona Paryża	77	*) Kobiety w służbie obrony powietrznej w Niemczech	106
*) Ćwiczenia z obrony powietrznej we Francji w ujęciu niemieckim	77	**) Organizacja obrony powietrznej w europejskich krajach	112
*) Obrona powietrzna w Niemczech	77	**) Niemcy a obrona ludności cywilnej przed niebezpieczeństwem aerochemicznym — Izard, I des Cilleuls i Cauillard ..	112
*) Ćwiczenia z obrony powietrznej w Niemczech (Świnoujście i Wilhelmshafen)	78	**) Obrona przeciwgazowa — Pułk. R. Grenauillet i kpt. A. Dubourdien	112
*) Wystawa przeciwgazowa w Kolonji ..	79	**) Organizacja ochrony powietrznej wielkich zakładów przemysłowych (T-wa Auer)	112
*) Obrona przeciwgazowa w Rosji sowieckiej	79	*) Wielkie manewry lotnicze i ćwiczenia w obronie powietrznej we Francji ...	115
*) Kobięca służba obrony powietrznej w Niemczech	79	*) Uniwersytet w Królewcu w służbie obrony powietrznej	116
*) Niemiecki projekt zarządzeń o schronach piwnicznych na wypadek napadu lotniczego	79	*) Współpraca Związku Niemieckich chemików z obroną powietrzną	117
**) Współpraca stowarzyszeń i związków z cywilną obroną powietrzną — W. Cohrs	84	*) Ćwiczenia w obronie przeciwlotniczej Rzymu	117
**) Łączność i sygnalizacja na lokalnych posterunkach obserwacyjno - meldunkowych — K. Cybulskiej	84	***) Sprawozdanie Głównego Związku straży pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej ..	121
**) Gospodarka miejska a obrona powietrzna — N. Snigirin	85	***) Belgijski Czerwony Krzyż — Instruk-	

	Str.		Str.
cja, dotycząca obrony przeciw gazowej ludności cywilnej	122	***) Zagadnienie odnawiania powietrza w zamkniętych pomieszczeniach — Dr. inż. H. Engelhard	46
**) Prusy Wschodnie w biernej obronie powietrznej — R. T.	122	**) Nowe patenty z dziedziny przeciwgazowej	54
**) Alarmowanie członków ochotniczych organizacyj — E. Hempl	124	**) Chemiczny tlenowy sprzęt przeciwgazowy — Dr. E. Smolczyk	56
*) Wytyczne do organizowania cywilnej obrony powietrznej Niemiec	129	**) Budynki i wojna powietrzna — M. Ratkovies	57
*) Obrona przemysłu w Niemczech	130	**) Niemieckie wojenne maski przeciwgazowe dla armji i ludności cywilnej — K. Żdanów	57
*) Wystawa broni chemicznej w Rosji sowieckiej	130	*) Maski przeciwgazowe dla ludności cywilnej we Włoszech	65
*) Militaryzacja kobiet w Rosji sowieckiej		**) O polewaniu torów kolejowych środkami zubożniającymi gazy bojowe. — Matwiejew	69
*) Ćwiczenia w obronie powietrznej w Rumunji	130	**) W sprawie obrony przeciwgazowej maszyn i mechanizmów — W. Szczetinin	70
**) Wystawa obrony powietrznej w Kolonji — Dr. Gassert	136	*) Maski przeciwgazowe dla ludności Rumunji	81
**) O zagadnieniu publicznego alarmowania — Mjr. policji Borowietz	136	**) Węgiel aktywowany — W. Mikin	86
**) Ćwiczenia z obrony powietrznej w Prusach Wschodnich 23 — 25 czerwca 1932	135	*) Reglamentacja wyrobu i sprzedaży masek przeciwgazowych we Włoszech ...	94
VI. Sprzęt przeciwgazowy i urządzenia ochronne		*) Wystawa przeciwgazowa na targach jesiennych w Lipsku	106
*) Maski przeciwgazowe i filtry przeciwpyłowe	7	*) Antigaz — t-wo z ogr. odp., Berlin	107
*) Pochłaniacz o zwiększonej sprawności	7	*) Obrona przeciwgazowa w Rumunji — Wzorowy schron przeciwgazowy	107
*) Postęp w zdolności przechowywania masek	7	**) Technika masowego wydawania masek przeciwgazowych w czasie mobilizacji — J. Łaszczynin	111
**) Magazynowanie masek przeciwgazowych — Inż. A. Dunay	10	**) Jak zaciemniać górne oświetlenie — Britorów	111
**) Piwnica - schron przeciwgazowy dla ludności cywilnej — Dr. Blau	10	**) Zachowanie się węgla chłonnego w stosunku do fosgenu i chloru	117
**) Trzy zagadnienia z zakresu wentylacji i budowy fortyfikacyjnych — kpt. inż. Biesiekierski	11	*) Niemieckie syreny alarmowe	118
**) Instrukcja o przechowywaniu i przeglądaniu w czasie pokoju sprzętu obrony przeciwgazowej. Ministerstwo wojny (Francja). Paryż, 1932	12	*) Piwnice - schrony w domach mieszkalnych w Niemczech	118
**) Fizjologiczne warunki maski przeciwgazowej — W. Kaiser	22	*) Francuska maska przeciwgazowa dla ludności cywilnej	118
**) Trucizny oddechowe i sprzęt filtracyjny — Inż. Polaczek	23	**) Jak długo może człowiek żyć w przestrzeni zamkniętej o objętości metra sześciennego	119
**) Tymczasowa instrukcja o odkażaniu. Technika odiperytowania. Moskwa 1931	24	*) Noszenie okularów w masce przeciwgazowej	119
*) Próba sygnałów alarmowych w Estonji	41	**) Węgiel aktywowany, jego wytwarzanie i zastosowanie — O. Kautsch	122
**) Dezynfekowanie masek przeciwgazowych zapomocą chinozolu	43	**) Rozwój środków indywidualnej obrony przeciwgazowej zagranicą	123
**) Sprzęt filtracyjny dla cywilnej obrony przeciwgazowej — Dr. Draeger	46	**) Urządzenie wentylowanych schronów przeciwgazowych — S. Korotow	123

	Str.
**) Środki chemicznego alarmu — A. Ko- lesikow	123
**) Opór budowli na działanie bomb wy- buchowych — Inż. O. Thelen	124
*) Wzorowa piwnica przeciwgazowa w Berlinie	128
*) Budżet obrony powietrznej magistratu miasta Potsdam	129

VII. Ratownictwo i nieszczęśliwe wypadki

*) Ratownictwo uduszonych	20
**) Chirurgja wojny — Prof. W. O. Oppel	21
**) Rozbudowa ratownictwa i transport chorych — Dr. Pusch	46
**) Zielony i żółty krzyż — Dr. med. i fil. Büscher — Hamburg, 1932	71
*) Oparzenia fosforowe i ich leczenie....	81
*) Czy możliwe jest uszkodzenie ciała na skutek przenikania gazów trujących przez organ słuchu?	82
**) Metodyka toksykologii bojowych sub- stancyj trujących (praca zbiorowa) Moskwa 1931	87
**) Wojna aerochemiczna i ludność cywil- na. — I. Izard, I. des Cilleuls i R. Ker- marek, Paryż, 1932	88
**) Podręcznik patologji i terapii uszko- dzeń, wywołanych gazami bojowymi — Dr. med. Otto Muntsch, Lipsk, 1932	99
**) My i gaz trujący! — Dr. med. i fil. Hermann Büscher, Hamburg, 1932 ...	109
**) Badania nad zjawiskami pobudzania i hamowania oddechu przy chemicznym drażnieniu dolnych i górnych dróg od- dechowych — I. Fegler, Kraków, 1932	122
**) Obrona przed niebezpieczeństwem ae- rochemicznym — Prof. J. Parisot i A. Ardisson. Nancy, 1932	134
<hr/>	
*) Nieszczęśliwy wypadek gazowy we Francji	44
*) Mgła trująca w Hamburgu	45
*) Nieszczęśliwy wypadek w Norwegji. Wybuch sodu metalicznego	45
*) Nieszczęśliwy wypadek w fabryce ga- zów trujących w Rosji sowieckiej ...	68
*) Nieszczęśliwy wypadek. Uduszenie się w masce przeciwgazowej	120

VIII. Przemysł chemiczny i pokojowe zastosowa- nie chemicznych środków bojowych

*) Intensywne wytwarzanie gazów bojo- wych w Anglii	67
**) Obrona narządów oddechowych, a nie- miecki przemysł aparatów ochron- nych — Dr. inż. G. Dessau. Medjolan 1932	109
**) Przemysł chemiczny w Rosji sowiec- kiej z dodatkiem p. t. „Organizacja broni chemicznej w wojsku sowieckim“. Kpt. J. Chrzszczewski. Warszawa, 1932	121
<hr/>	
**) Niebezpieczeństwo pracy przy zwal- czaniu szkodników zbożowych — Inż. A. Behr	56
**) Przepisy z 25 marca 1931 r. o zwalcz- aniu szkodników zapomocą silnie trują- cych gazów (Niemcy) — Dr. M. Grün- wald	57

IX. Międzynarodowe umowy, konferencje, wystawy i t. d.

**) Wojna chemiczna a Czerwony Krzyż.	9
*) Liga Narodów a wojna chemiczna....	19
**) Wojna chemiczna i bakterjologiczna oraz obrona ludności cywilnej na kon- ferencji rozbrojeniowej	49
**) Akcja Międzynarodowego Czerwonego Krzyża na konferencji rozbrojeniowej w Genewie	52
**) Broń chemiczna i bakterjologiczna na konferencji rozbrojeniowej	89
**) Obrona powietrzna w ramach między- narodowych. — Dr. R. Hanslian	97
**) Zdrowy rozsadek w kwestji rozbroje- nia. — v. Lefebure. Londyn. 1932	100
**) Bombardowanie powietrzne i prawo międzynarodowe. — Opinia gen. Nies- sel'a	113
**) Projektowany zakaz bambardowania z powietrza. — Opinia E. Riché	115

X. Odkrycia i wynalazki.

*) Nowe patenty z dziedziny obrony prze- ciwgazowej (I półrocze 1931)	7
--	---

	Str.
*) Nowy sprzęt przeciwgazowy (aparatus izolacyjny Dr. Marcillia)	44
*) Nowy przyrząd do zwalczania obłoku gazowego	44
**) Zwalczanie" nieprzyjaciela zapomocą „Kul śnieżnych“	55
*) Nowa amerykańska bomba lotnicza...	55
**) Obrona przeciwgazowa miast sposobem inż Pöllerspöcka	67
*) Antidotum przeciw gazom trującym..	68
*) Nowy sposób wytwarzania zasłon dymowych w St. Zj. A. P.	81
*) Uniwersalna maska przeciwgazowa...	81
*) Maska przeciwgazowa z gwizdawką sygnałową	82
*) Niszczenie miast z odległości 1500 klm	82
*) Zwalczanie mgły	82
*) Chemiczne środki bojowe pod postacią kostek lub tabliczek	83
**) Sztuczna mgła we Francji	86
*) Nowy sprzęt przeciwgazowy (aparatus izolacyjny dr. Marcille'a	95
*) Nowy schron przeciwgazowy (Francja)	96
*) Nowy środek do zwalczania szkodników („Etkos“)	96
*) Ubranie ochronne dla zagazowanych (Japonja)	96
*) Nowe patenty	107
*) Tlenowe konserwy	107
*) Ochronne ubranie przeciwgazowe	108
*) Nowy przyrząd do wykrywania gazu trującego	108
*) Nowa szwajcarska maska przeciwgazowa	109

	Str.
*) Nowy przyrząd do niszczenia owadów zapomocą chemicznych środków bojowych	109
*) Wynalazek służący do niszczenia miast i fortec z odległości do 1500 klm	109
*) Nowy gaz trujący. Śmierć wynalazcy	119
*) Nowy chemiczny środek przeciwpożarowy	120
*) Przyrząd do mierzenia oporu pochłaniaczy i aparatów tlenowych	132

XI. Miscellanea

**) Znaczenie broni chemicznej na okrętach. — Schmidt, E. Kpt.	11
**) Podstawy meteorologii. — Prof. Obolenskij. Moskwa, 1931 r.	12
*) Wciąż jeszcze o mgłę trującej w dolinie Mozy	21
**) Personel okrętowy a wojna gazowa.— por. Elis	21
**) Maska przeciwgazowa w lotnictwie — por. K. Ludwik	35
*) Granaty chemiczne dla Japonji	44
*) Ludność żąda zakazu wytwarzania gazów bojowych przez Dr. Stoltzenberga w Altonie	55
**) Maska przeciwgazowa dla koni, ich urządzenie i przepisy korzystania. — M. Szmerkowicz	57
**) Jak chronić zwierzęta przed trującymi substancjami. — A. Kononek	111

CENNIK WYDAWNICTW WŁASNYCH:

Cena katalog.

Andrzejewski — Maska przeciwgazowa używana w Polsce ...	zł. 0.40
Gosiewski — Fotografja i Aerofotografja	„ 16.00
Katalog przezroczy z dziedziny lotnictwa	„ 1.50
Katalog przezroczy z dziedziny gazoznawstwa (wyjście drukiem w początkach r. 1933)	„ 1.50
Kalicki — Gaszenie światła, jako środek obrony przeciwlotniczej	„ 0.15
Kościanowski i Grzeszczak — Budowa modeli latających	„ 2.30
Lindeman — Walka chemiczna w przyrodzie (wyczerpane) ...	„ 1.00
Lusiński — Praktyczne wskazówki użycia maski przeciwgazowej	„ 0.05
Morsztynkiewicz — Serce i śmigło — Komedyjka	„ 1.80
Mises Dr. — Podstawy lotnictwa, opracione	„ 10.50
Mises Dr. — Podstawy lotnictwa, broszura	„ 8.50
Olszewski-Stępowski — Silniki lotnicze 1930 r.	„ 4.00
Romeyko — Wskazówki dla służby obs. meld.	„ 0.90
Schneider — Lotnictwo 1930 r.	„ 5.00
Strawiński — Tępienie szkodników roślin uprawnych (wyczerpane)	„ 1.50
Strawiński — Chemja na usługach ochrony roślin	„ 6.00
Traniewski — Pełny śpichlerz, gleba żyzna... (wyczerpane) ...	„ 0.10
Umiński — Samolot na usługach człowieka	„ 0.35
Umiński — O lataniu dla przyjemności	„ 0.35
Umiński — Rozrywki z dziedziny lotnictwa	„ 0.25
Vedder i Walton — Wojna chemiczna na lądzie i morzu, opraciona	„ 18.00
Vedder i Walton — Wojna chemiczna na lądzie i morzu, broszura	„ 15.00
Woyna — Wskazówki dla instruk. modeli latających	„ 0.20
Wojnicz-Sianożęcki — Współczesna zasada konstrukcji masek ..	„ 0.50
Wojnicz-Sianożęcki — Obrona indywidualna	„ 0.30
Wojnicz-Sianożęcki — Samoobrona kraju	„ 3.00
Ziemiński — Repetitorium z gazoznawstwa, wyd. II i III ...	„ 3.00
Ziemiński — Co to są gazy bojowe	„ 0.40
Zieliński — Wskazówki dla prelegentów i instruktorów LOPP. ..	„ 0.50
Vauthier — Niebezpieczeństwo lotnicze a przyszłość kraju ...	„ 5.20
Żwirko — Moje wspomnienia z międzynarodowego turnieju lotniczego	„ 0.25

CENNIK WYDAWNICTW OBCYCH:

	Cena katalog.
Abzółtowski — Obserwacja samolotów z ziemi	zł. 2.00
Baliński — Propaganda (Jej znaczenie i metody)	„ 6.00
Baliński — Dlaczego musimy mieć silne lotnictwo	„ 0.10
Bartel — Obrona przeciwchemiczna miast	„ 3.00
Bartel — Walka gazowa i obrona przeciwgazowa	„ 4.00
Dekański — Pierwsza pomoc przy zatruciu gazami bojowymi (wyczerpane)	„ 4.50
Hłasek-Hłasko — Wskazówki meteorologiczne (wyczerpane) ..	„ 4.00
Isłka — Twórzmy silne lotnictwo	„ 0.10
Kalusiński — Krótki zarys chemji gazów i dymów bojowych ..	„ 2.00
Karnicki — Uszkodzenia oczu przez gazy bojowe	„ 1.80
Kiciński — Co każdy obywatel o obronie p/gaz. wiedzieć powinien (wyczerpane)	„ 0.50
Kluz — Budowa lotnisk	„ 10.00
Korolec — Chemiczne środki bojowe	„ 4.00
Lindeman — Iperyty	„ 15.00
Lindeman — Toksykologiczna klasyfikacja	„ 1.80
Lindeman — Toksykologja chem. środków bojowych	„ 13.00
Makłowicz — O lotnictwie i obronie przeciwgazowej	„ 2.00
Marynowski — Obrona przeciwgazowa (wyczerpane)	„ 5.50
Marynowski — Pomieszczenia przeciwgazowe	„ 2.50
Marynowski — Wskazówki dla wyszkolenia przeciwgazowego ..	„ 2.80
Matuszek — Widmo wojny gazowej upiorną wizją	„ 2.00
Mokrzycki — Teorja i budowa samolotów (wyczerpane)	„ 15.00
Sypniewski — Technika walki chemicznej	„ 12.00
Sztybel i Kiciński — Krótkie wiadomości z lotnictwa i OPLG. ..	„ 0.30
Tokarski — Podstawowe wiadomości z dziedziny gazoznawstwa ..	„ 0.40
Wojnicz-Sianożęcki — Zbiorowa obrona	„ 1.80
Zieliński — Naucz się bronić przed gazami bojowymi	„ 0.10
Czerwński i Jaworski — Opis budowy szybowca szkolnego CWJ ..	„ 3.00
Dr. Kawałek — Pierwsza pomoc przy zatruciu gazami bojowymi ..	„ 1.60